

Activiteiten

Najaar 2017

Raad van Kerken Almelo

www.raadvankerkenalmelo.nl

Deze brochure wordt u aangeboden door de Raad van Kerken Almelo (RvKA) om op het gebied van vorming en bezinning een overzichtelijk en volledig aanbod te presenteren. Alle deelnemers zijn (in)direct aangesloten bij de RvKA.

ApG	Apostolisch Genootschap	Plaats van samenkomst Reeststraat 2b - Almelo
AAK	Armeens Apostolische Kerk	secretariaat: Armen Kalstian, Vriezenveenseweg 174, 7602 PV Almelo
DG	Doopsgezinde Gemeente	Doopsgezinde Kerk - Grotestraat 57 - Almelo Tel: 0546-818616 www.dgalmelo.doopsgezind.nl
Elisa	Elisaparochie	Elisakerk - Rembrandtlaan 23 - Almelo Tel: 0546-545040 www.elisapaz.nl
Karm	Karmel Twente	Karmelklooster - Rembrandtlaan 25 - Almelo Tel: 0546-536410 www.karmelcentra.nl/twente/
LdH	Leger des Heils	Troelstralaan 1, 7604 VW Almelo Tel: 0546-810315
PGA	Protestantse Gemeente Almelo	Activiteiten van de PGA worden gehouden: in de Schouw Kerkplein 3 - Almelo Tel: 0546-454207 in de Pniëlkerk Rembrandtlaan 352, Almelo Tel: 0546-816359 in De Lichtkring, Beethovenlaan 10, Almelo veelstemmiglicht@gmail.com of 0546-840484
RGT	Remonstrantse Gemeente Twente	Contact: henkvanwaveren@gmail.com tel: 0546-823836
St.J	St. Jorisparochie	Tel: 0546-816649 - secr.rk.almelo@gmail.com St. Georgiusbasiliek - Boddenstraat 76 - Almelo St. Jozefkerk - St Josephstraat 111 - Almelo
VVG	Vereniging van Vrijzinnig Godsdienstigen	De Bleekkerk - Hofstraat 1 - Almelo Tel: 0546-871638 www.debleekalmelo.nl

Deze brochure is eind augustus/begin september 2017 uitgereikt aan alle kerkgangers van de aangesloten kerkgenootschappen. Voor het eerst zijn de activiteiten van de Karmel die in Zenderen worden gehouden, opgenomen in deze brochure. Maar ook het aanbod van de Protestantse Gemeente Almelo en het Apostolisch Genootschap is groter dan voorheen. De brochure bevat daardoor meer pagina's en de oplage is groter.

Drukwerk: Drukkervanderegio.nl - Boxmeer

Kerk en radio

Radio: kabel fm 104.1 MHz en ether: fm 106.1 MHz
 Televisie: AAvisie: 189.25 MHz Omroep Almelo
 Internet: www.omroepalmelo.nl/live
 Tijden van uitzending:
 Zondag: 09-11 uur: relig. muziek op verzoek, kerkdienst
 11-12 uur: kerk en samenleving
 Adres: Radio Almelo
 Haven Noordzijde 17 - 7607 RE Almelo
 t.a.v. Kerkredactie. Tel: 0546-821814
 Fax: 0546-823306

Aanvragen van muziek:

Zondagmorgen: 9.00 - 9.45 uur Tel: 0546-821814

Aangevraagde muziek wordt dan de volgende zondag uitgezonden.

Inleiding Karmel Twente

Het bezinningsprogramma van het Centrum voor Spiritualiteit "Karmel Twente" wordt aangeboden in de Karmelkloosters van Almelo en Zenderen. Voor verdere informatie verwijzen wij ook naar www.karmelcentra.nl/twente

Ons jaarthema is "Titus Tegenwoordig". Titus Brandsma stierf in 1942 in Dachau vanwege zijn verzet tegen een systeem dat de waardigheid van de mens aantastte en de vrijheid van meningsuiting beknotte. Hij liet zich niet intimideren en gaf zijn leven voor zijn overtuiging. Hierin toonde hij een grote geestelijke weerbaarheid die tegelijk gepaard ging met zachtmoedigheid en mededogen, zelfs ten aanzien zijn beulen. Zijn geestelijke weerbaarheid ontleende hij aan zijn gegrond zijn in God; zijn levende Godsrelatie verbond hem met alle mensen en met al wat bestaat. Daarmee is hij ook voor onze tegenwoordige tijd een blijvende bron van bezieling.

Algemene informatie VVG & DG:

Iedere eerste zaterdag van de maanden september 2017 tot en met april 2018 organiseert de Vereniging van Vrijzinnig Godsdienstigen (VVG) samen met de Doopsgezinde Gemeenten in Twente een z.g. Bleekklezing.

Plaats: Stadskerk de Bleek, Hofstraat 1.
 Toegang € 7,50 inclusief koffie/thee en een hapje en drankje na afloop. Leden/donateurs VVG en leden Doopsgezinde Gemeente betalen € 5,00.

Over het leven van Charlotte Salomon

VVG&DG

*Vooruitlopend op een tentoonstelling in het Joods Historisch Museum – vanaf 20 oktober - gaat **Marian van Caspel** in op Charlottes levenswerk *Leben? Oder Theater? Tussen 1940 en 1942 schilderde zij haar levensgeschiedenis op 800 bladen van 25 bij 32 cm. Zo hield ze de dood op afstand. De levensfilosofie van haar geliefde, Alfred Wolfsohn, kan men zien als drijfveer van haar levenswerk.**

Datum: **zaterdag 2 september**
 Aanvang: 16.30 uur
 Zie de algemene informatie op blz. 3

Leesgroep Nieuwe Katechismus

Karm

*We lezen delen uit dit boek en proberen van daaruit voor onszelf een antwoord te vinden op de vraag: **Wat geloof ik nu eigenlijk?***

Begeleiding: Edgar Koning
 Data: **woensdag 6 september**
 Tijd: van 15.00-16.30 uur,
 verdere data in overleg met de groep
 Plaats: Karmelklooster Zenderen, Hertmerweg 46
 Kosten: € 5,- per bijeenkomst.
 Aanmelden gewenst.

Elia in de kerk van Zenderen

Karm

De Profeet Elia kwam in zijn tijd op voor gerechtigheid. Hij werd hiervoor geïnspireerd door zijn Godservaringen die hij opdeed in de stilte, onder meer in het Karmelgebergte. Zo werd hij het voorbeeld, ofwel 'de geestelijke vader' van de Karmelorde die haar oorsprong heeft bij de Bron van Elia. Kijkend naar de prachtige afbeeldingen uit het leven van de profeet Elia in de parochiekerk van Zenderen vertelt Edgar Koning over deze profeet en over de karmelitaanse spiritualiteit.

Begeleiding: Edgar Koning en Remke van Marle
 Datum: **zaterdag 9 september**
 van 10.00 – 12.00 uur
 Plaats: Karmelklooster Zenderen, Hertmerweg 46
 Kosten: € 5,-
 Aanmelden gewenst.

Hebreeuws leren lezen

PGA

Voor de 31ste keer start Hebreeuws lezen in het leerhuis "Ben Sira" op dinsdag van 10.30-16.30 uur in de Schouw. Te beginnen op **dinsdag 12 september**.

U kunt deelnemen aan:

De beginnerscursus van 10.30 – 12.00 uur om het verhaal van Jozef te leren lezen. Na de middagpauze lezen we psalmen en wijsheidsteksten over het thema: Schepping. Vanaf 15.00 uur lezen we drie gebeden in Sirach 51 en de Lofzegging op de Schepper in 42-34.

Op **14 november** gaan we op excursie naar de Portugees Joodse synagoge en de beroemde bibliotheek Ets Haim. Wie mee doet hoort de ervaringen in Cambridge en maakt kennis met het 'Oude Testament', apocriefe en pseud-epigrafische boeken, Qumran en het 'Nieuwe Testament' uitgaande van eigen vragen.

Data: 12, 26 sept., 10 okt, 7, 14 (excursie) 28 nov, 12 dec.

Locatie: 'de Schouw', Kerkplein 3, Almelo

Inlichtingen: dr. Otto Mulder, (omulder@hetnet.nl / 06 52722753)

Meditatiegroep

Karm

Als we van binnenuit stil worden, komen we 'tot stilstand' en komt er ruimte voor het Hier en Nu . In deze ruimte kunnen we ontvankelijk worden voor de Bron waaruit we leven en opengaan voor de Liefde van God. Dit vraagt oefening, steeds weer. Het samen mediteren blijkt daarin voor velen een bijzondere kracht te hebben, en geeft je meer mogelijkheden ook thuis te gaan mediteren. Vanwege het jaarthema 'Titus Tegenwoordig' worden vooraf korte teksten van Titus Brandsma gebruikt.

Begeleiding: Frida Koopman

Data: **iedere dinsdag** van 19.30 - 21.00 uur
m.i.v. 12 september

Plaats: Karmelklooster Zenderen, Hertmerweg 46

Kosten: € 5,- per bijeenkomst. Aanmelden gewenst.

Wonderverhalen

Karm

Wij proberen samen de betekenis te verstaan van enkele wonderverhalen uit het Johannes Evangelie (de genezing van een blindgeborene, de opwekking van Lazarus en de broodvermenigvuldiging) en vragen ons af wat deze verhalen betekenen voor ons dagelijkse leven.

Begeleiding: Gerard Westendorp

Data: **woensdag 13, 20 en 27 september**

Tijd: van 15.00-17.00 uur

Plaats: Karmelklooster Zenderen, Hertmerweg 46

Kosten: € 5,- per bijeenkomst. Aanmelden gewenst.

Het schrijven van een autobiografie geeft je inzicht in de ontwikkeling van je geestelijke groei. Het is als het ware schatgraven naar wat jou eigen is en wat je bronnen zijn. Na een eerste bijeenkomst krijg je een opdracht die je thuis uitwerkt.

Begeleiding: Herman Scholte-Albers

Data: **woensdag 13 en 27 sept., 18 okt. en 1 nov.**

Tijd: van 19.30-21.30 uur

Plaats: Karmelklooster Zenderen, Hertmerweg 46

Kosten: € 5,- per bijeenkomst. Aanmelden gewenst.

Bijbellezen met het oog op

PGA

Sinds jaren komen in De Schouw met enige regelmaat Bijbelleerhuisgroepen bijeen. Met ingang van 2017 worden in een maandelijks bijeenkomst de lezingen voor de daaropvolgende zondag besproken. Dit zijn de lezingen volgens het Oecumenisch Leesrooster. Dit leesrooster wordt in veel kerken gebruikt. Daarom kan iedereen aan deze groepen meedoen. We verwelkomen graag nieuwe deelnemers! Tijdens de bijeenkomst lezen we de aangewezen bijbelteksten en bespreken deze samen. Er is een ochtend- en een middaggroep.

Leiding: ds. Pieter Endedijk

Informatie: 06 208 00 209 of

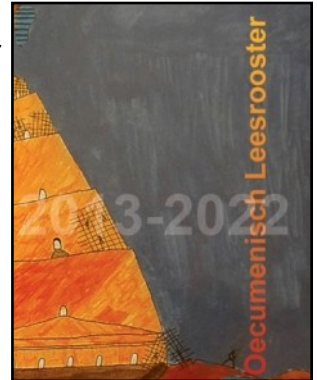
predikant.grotekerk@pga-almelo.nl

Data: **donderdag 14 september, 12 oktober
30 november, 11 januari 2018**

Tijd: 10.45-12.15 uur of 14.00-15.30 uur

Plaats: De Schouw

Kosten: koffie/thee en een gering bedrag voor kopieerkosten. Aanmelding vooraf gewenst.

Walk of Peace - thema "De kracht van verbeelding"

ApG

Een Walk of Peace is geen mars maar een wandeling. We lopen in kleine groepjes een route langs allerlei betekenisvolle plekken in de binnenstad van Almelo. Op elke plek is er een activiteit die de vrede verbeeldt.

Met de Walk of Peace beleven we én laten we zien dat vreedzaam samenleven op zoveel plekken gebeurt en heel goed kan. We kiezen daarvoor het simpelste dat mensen kunnen doen; samen lopen. We lopen samen met anderen, met wie we veel meer gemeen hebben dan verschillen. We verbinden ons met vrede en met elkaar. Geen verandering in de wereld zonder dat mensen samen in de benen komen.

Datum: **zondag 17 september** om 14.00 uur

Start: bij "Huis van Katoen", Rosa Luxemburgstraat 4
Aanmelden vanaf 13.30 uur

Eind: om 17.00 uur gezamenlijke afsluiting in de tuin van de Georgiusbasiliek

Tentoonstelling Muhanad Farzat

ApG

Muhanad is geboren in Damascus, Syrië. Vanaf juli 2015 woont hij met zijn gezin in Nieuwleusen. Hij heeft de opleiding theater, filmregisseur en cameraman gevolgd in Rome. Vanwege de oorlog in Syrië is hij gestopt als creatief kunstenaar. Sinds hij in Nederland woont, heeft hij het schilderen weer opgepakt. Zijn passie is: fantaseschilderen en -tekenen, fotografie, schrijven van verhalen en korte gedichten. Muhanad wil graag iets terug doen voor de Nederlands samenleving. Tijdens de Walk of Peace op 17 september kunnen wandelaars de tentoonstelling bezoeken.

Data: **van 17 september tot 9 oktober**
 Tijd: om de tentoonstelling te bekijken: zondagmorgen vanaf 10.45 uur, maandagavond vanaf 20.00 uur en op verzoek. Even bellen 0546-860948.
 Plaats: Plaats van Samenkomst Apostolisch Genootschap

Icoon schilderen

Karm

Iconen worden wel “vensters op de eeuwigheid” genoemd, zij kunnen de aardse werkelijkheid overstijgen. Al schilderend komt deze werkelijkheid voor je tot leven. De icoon wordt in een bezinnende sfeer geschilderd met op de achtergrond Byzantijnse muziek. De avond begint met een korte meditatieve overweging. Dit najaar wordt Titus Brandsma geschilderd, i.v.m. zijn 75^e sterfdag.

Begeleiding: Andre Bourgonje, Johan Kokenberg en Henny Leemreize
 Data: 14 maandagen **van 18 sept. tot 18 dec.**
 Tijd: van 19.30 - 21.45 uur
 Plaats: Karmel Almelo
 Kosten: € 125,- Opgave: voor 9 september

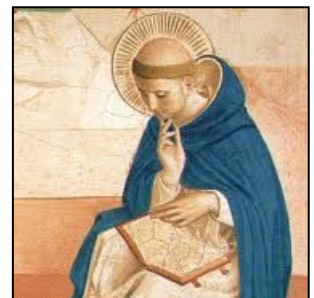

Lectio Divina: Rond de Schrift

Karm

Lectio Divina is een sinds eeuwen in kloosters gebruikte praktijk om aandachtig en indringend de Schrift te lezen. Steeds weer blijkt dat zó samen lezen inspirerend is voor iedere mens, ook in onze tijd. We kunnen zo dichterbij komen bij wat het evangelie ons te vertellen heeft. Wat raakt ons? Hoe werkt het Woord in ons leven? We komen bijeen rond het evangelie van de daaropvolgende zondag. In een eerste ronde lezen we wat er in de tekst staat en wisselen dit uit. Daarna vragen we ons af wat dat voor ons dagelijks leven betekent.

Begeleiding: Sanny Bruijns en Johan Hettinga
 Data: **dinsdag 19 sept., 3,17 en 31 okt. en 28 nov.**
 Tijd: van 10.00-12.00 uur
 Plaats: Karmel Almelo, Rembrandtlaan 25
 Kosten: € 5,- per bijeenkomst. Aanmelden gewenst.
 Voor Rond de Schrift in Hengelo, zie: www.karmeltwente.nl

Meditatief mandala tekenen

PGA

Mandala betekent 'cirkel' en staat symbool voor heelheid en eenheid, begrenzing en geborgenheid. In veel godsdiensten is de mandala een middel tot meditatie en concentratie.

Meditatief mandala tekenen is een vorm van meditatie waarbij we tekenen binnen een cirkel. Eerst lezen we een tekst en luisteren we naar muziek, dan tekent ieder op eigen wijze de eigen associaties in vorm en kleur in een cirkel. De avonden staan los van elkaar: je kunt aan beide avonden meedoen, maar ook aan een enkele avond.

Leiding: da Monica Schwarz

Data: **do 21 september** 20.00 - 22.00 uur

do 19 oktober 20.00 - 22.00 uur

Plaats: De Lichtkring, Beethovenlaan 10

Kosten: € 5,- per avond, inclusief alle materiaal

Meer info: www.veelstemmiglicht.nl/meditatief-mandala-tekenen-in-de-lichtkring/

Opgave: noodzakelijk i.v.m. de beperkte ruimte

veelstemmiglicht@gmail.com of tel: 0546-840484

Ontmoetingen met Syriërs

APG

Esseline van de Sande woonde zes jaren in Damascus als onafhankelijk adviseur en trainer voor onder meer de Verenigde Naties eerst in Syrië en later in Jordanië.

Haar lezing gaat over "ontmoetingen met Syriërs: Achtergrond en cultuur van onze nieuwe burens". De lezing sluit aan bij de tentoonstelling van het werk van Muhanad Farzat.

Spreker: Esseline van de Sande

Datum: **donderdag 21 september** om 19.30 uur

Plaats: Plaats van Samenkomst, Reeststraat 2b - Almelo

Leesgroep Speling

Karm

Speling is een driemaandelijks tijdschrift voor spiritualiteit. In haar artikelen zoekt zij naar de onderstroom van het dagelijkse leven. Per nummer wordt een thema belicht. Ieder leest thuis het tijdschrift. In de groep gaan wij, aan de hand van enkele vragen, in gesprek over de artikelen. De jaargang 2017 van Speling besteedt aandacht aan 'Goeie genade'. De centrale vraag in ieder nummer is: waar bieden die gebieden ontwikkelingsmogelijkheden voor lichaam en geest? Zie www.speling.nl

Begeleiding: Herman Scholte-Albers en Sanny Bruijns

Data: **donderdag 21 september en 16 november**

Tijd: van 19.45 uur—21.30 uur

Plaats: Karmel Almelo, Rembrandtlaan 25

Kosten: € 5,- per bijeenkomst. Aanmelden gewenst.

Voor de Spelingleesgroepen in Zenderen, Hengelo en Enschede zie www.karmeltwente.nl

Alpha-cursus

PGA

De Alpha-cursus is een cursus over de basis van het christelijk geloof. Er komen thema's aan de orde als: wie is Jezus; waarom stierf Hij aan het kruis; bidden, waarom en hoe; hoe kan ik het kwade weerstaan e.d. De cursus beslaat 10 woensdagavonden en een weekend (vrijdagavond en zaterdag), aanvang 18.30 uur in De Ontmoeting, Hoornbladstraat 29a

Start: **donderdag 21 september.**

Elke avond begint met een gezamenlijke maaltijd en duurt tot 21.30 uur. De cursus is kosteloos, er wordt alleen een bijdrage gevraagd van € 3,50 voor de maaltijd. De cursus is bestemd voor mensen zowel binnen als buiten de kerk.

Informatie en opgeven bij Bonne Oosterhuis.

Tel. 0546-828150 Email: famoosterhuis73@gmail.com

Meditatief wandelen

Karm

De natuur kan ons steeds weer tot verwondering brengen voor de Schepping. Lopen zonder haast en in stilte geeft ruimte om onze gedachten los te laten en bij 'een diepere laag' in onszelf te komen. Iedere wandeling heeft een thema b.v. loslaten, verwondering, 'Jouw Weg in het leven'. We beginnen met een meditatie rondom dit thema en sluiten af met een uitwisseling.

Begeleiding: Frida Koopman

Data: **zaterdag 23 sept. en 21 okt.**

Tijd: van 9.30 tot 12.30 uur.

Plaats: zie t.z.t. www.karmelcentra.nl

Kosten: € 5,- per wandeling. Aanmelden gewenst.

Meditatief schilderen rond het Zonnelied

PGA

Een ochtend rond het Zonnelied van Franciscus van Assisi. Dit oude lied is tot in onze tijd een inspiratiebron voor velen. We beginnen met een stilteviering rond het Zonnelied, we horen iets over de achtergronden en we gaan er zelf creatief mee aan de slag. Tot slot eten we samen soep en het eigen meegebrachte brood.

Leiding: da. Monica Schwarz

Datum: **zaterdag 23 september** 10.00 -13.30 uur

Plaats: De Lichtkring, Beethovenlaan 10

Kosten: € 15,- inclusief alle materiaal en soep (zelf brood meenemen)

Meer info: www.veelstemmiglicht.nl/meditatief-

mandalatekenen-in-de-lichtkring/ Opgave: noodzakelijk i.v.m. de beperkte ruimte veelstemmiglicht@gmail.com of tel: 0546-840484

Van macht ontdaan

Elisa

“De betekenis van christelijk geloof voor de wereld van vandaag”.

In dit boek laat René Grotenhuis zien hoe de institutionele kerk steeds verder afbrokkelt. Toch is juist in deze tijd de kerk van groot belang. In de neoliberale economie en politiek gaat er om dat mensen maar om één ding bezorgd zijn: consumeren en produceren als eindeloos en onverzadigbaar proces van behoefteschepping en behoeftebevrediging. De gedachte dat mensen hun diepste verlangens met iets anders zouden kunnen stillen, met God, met solidariteit, met aandacht voor zichzelf en elkaar, past niet in dat economisch model.

Nu de institutionele kerk afbrokkelt lijkt het erop dat de bisschoppen de priesterlijke structuur van de kerk belangrijker vinden dan de vitaliteit van de lokale gemeenschap. Grotenhuis komt in het boek met voorstellen om het anders aan te pakken.

Inleider: René Grotenhuis
 Datum: **zaterdag 30 september** om 14.30 uur
 Plaats: de Elisakerk in Almelo
 Kosten: € 5,-

De weg gaan met het labyrint

Karm

In de kloostertuin van Zenderen is een labyrint aangebracht; een labyrint is géén doolhof: in een doolhof verlies je je weg, in een labyrint vind je je weg. Het biedt de mogelijkheid van het begaan van een 'innerlijke weg', de drievoudige weg van een pelgrim: loslaten, ontvangen en toelaten. Op de weg naar binnen laat je los wat je achter je wilt laten en maak je ruimte voor nieuwe ervaringen. In het midden kun je nieuwe inzichten ontvangen. Samen maken we kennis met deze loopmeditatie.

Begeleiding: Frida Koopman en Paula Tielemans
 Datum: **zaterdag 30 september** van 9.30 – 12.00 uur
 Plaats: Karmelklooster Zenderen, Hertmerweg 46
 Kosten: € 5,- Aanmelden gewenst.

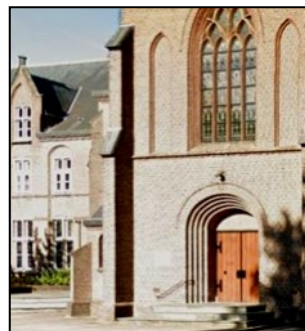

Zoeken naar God

Karm

In ons zoeken naar God worden we geleid door ons verlangen. Dit verlangen kan ontstaan - of versterkt worden - na een spirituele ervaring. Tijdens de bijeenkomsten gaan we dieper in op de verschillende aspecten van verlangen, met behulp van thema's en teksten.

Begeleiding: Pierre Marnette en Hauw Sien Thé
 Data : **woensdag 4, 11 en 25 okt., 8 en 22 nov.**
 Tijd: van 14.00 – 16.00 uur
 Plaats: Karmelklooster Zenderen, Hertmerweg 46
 Kosten: € 25,- voor de serie.
 Aanmelden gewenst.

Zygmunt Bauman, een Britse socioloog en filosoof van joodse afkomst, heeft zich de laatste jaren toegelegd op het bestuderen en het beschrijven van de moderne vloebare tijd en de moderne vloebare samenleving. Van zijn boek "Vloebare tijden, leven in een eeuw van onzekerheid" word je niet vrolijk. Hij beschrijft daarin hoe de arbeidsmarkt flexibel is geworden, de macht niet meer in handen is van de politiek, hoe relaties zeer broos en vergankelijk zijn geworden, de angst voor vluchtelingen, hoe het kapitaal niet meer afhankelijk is van arbeid, hoe de individuele mens het alleen moet redden en welke angsten dat oproept.

Leiding: Eef van Vilsteren
 Data: **woensdagavond 4, 11 en 18 oktober**
 Tijd: van 19.30 tot 21.30 uur

U wordt uitgenodigd om samen dit boek te lezen en te overdenken. Het is echt de moeite waard. U bent van harte welkom.

Psalmen

Karm

Psalmen zijn 'deuren' die toegang geven tot een wondere wereld – de werkelijkheid van ons dagelijks leven.

Ga maar na: we zijn geschapen en leven; zijn met de schrik vrij gekomen; ontstijgen ons afgeplatte bestaan; verwonderen ons erover dat er meer is tussen hemel en aarde; worden steeds opnieuw boven onszelf uitgetild.

En niet te vergeten: we leven van Zijn onuitputtelijke, gunnende liefde.

Drie Psalmen, drie inleiders:
donderdag 5 oktober:
 Leon Teubner over psalm 136

donderdag 12 oktober :
 Paul Reehuis over psalm 111

donderdag 19 oktober
 Kees Waaijman over psalm 47

Tijd: van 19.45 - 21.30 uur
 Plaats: Karmelklooster Almelo,
 Rembrandtlaan 25

Kosten: € 5,-
 Aanmelden gewenst.

Een avond rust, diepgang, poëzie, muziek en symboliek: geloven met hoofd én hart. Bij aardse meditaties gaan we uit van de dagelijkse dingen. Deze aardse thema's hebben een diepere symboliek, die we op deze avonden aanboren. We zitten in een kring rondom een kaars en gericht op iets moois om naar te kijken: een kunstwerk of een reproductie daarvan en een schikking van voorwerpen/ bloemen passend bij het thema. Vaste onderdelen van de avond zijn: het lezen van teksten, het luisteren naar (veelal klassieke) muziek en het aansteken van waxinelichtjes. De avonden staan los van elkaar: je kunt aan beide avonden meedoen, maar ook aan een enkele avond.

Leiding: da. Monica Schwarz
 Data: **do 5 oktober** 20.00 - 22.00 uur thema: tijd
do 7 december 20.00 - 22.00 uur thema: sterren
 Plaats: De Lichtkring, Beethovenlaan 10
 Kosten: € 5,- per avond
 Meer info: veelstemmigkeit.nl/aardse-meditaties-in-de-lichtkring/
 Opgave: noodzakelijk i.v.m. de beperkte ruimte
 veelstemmigkeit@gmail.com of tel: 0546-840484

De wereld van Luther en zijn liederen

PGA

De herdenking van 500 jaar Reformatie kan niet zonder aandacht te besteden aan de liederen die Luther en zijn tijdgenoten schreven. De liederen die Luther zelf schreef hadden tot doel de mensen hun geloof in de mond te leggen. In de zestiende eeuw begon zo een nieuwe ontwikkeling die tot in onze tijd is doorgegaan. De liederen van Luther, zijn tijdgenoten en navolgers hebben de liturgie en de muziek van de kerken veranderd.

Schouwlezing

Met deze lezing wordt ingegaan op de wereld van Luther en zijn liederen. Naast die achtergrondinformatie beluisteren we ook muziek: liederen en kerkmuziek uit Luthers tijd en later.

Leiding: ds. Pieter Endedijk
 Datum: **donderdag 5 oktober** van 19.30 tot 21.30 uur
 Plaats: De Schouw
 Kosten: € 4,-
 Informatie: 06 208 00 209 of predikant.grotekerk@pga-almelo.nl

Zie ook: - De Zang- en orgelmiddag met Henk Kamphuis op 15 oktober
 - De vespersdienst op 29 okt. Zie <http://www.pga-almelo.nl/dienstenrooster>
 - Luther als man van de oecumene - met ds. Koos Sluiter op 7 november

Franciscus van Assisi

VVG&DG

In de 12e eeuw leefde in Italië een bijzonder mens, tot op de dag van vandaag van grote invloed op de kerk. De huidige paus noemde zich naar hem: Franciscus van Assisi. Monica vertelt over zijn leven, de tijd waarin hij leefde, zijn visie en spiritualiteit. Ook heeft zij aandacht voor het Zonnelied van Franciscus, waar ze textielkunst bij gemaakt heeft.

Inleider: da. Monica Schwarz
Datum: **zaterdag 7 oktober** Aanvang 16.30 uur
Zie ook: Algemene informatie op blz. 3

“Ik ben”

PGA

'Ik ben' is een eigentijds programma voor een breed publiek. Dit thema is gekozen vanuit de vraag: “Wie ben ik voor God en wie is God voor mij?” Het programma, dat ruim een uur duurt, heeft als uitgangspunt de Liefdesbrief van Onze Vader.

Onder enthousiaste leiding van André Bijleveld en een professionele band zal het koor nieuwe en herkenbare liederen ten gehore brengen. Met de teksten en muziek van dit project willen we mensen raken en inspireren.

Datum: **zondag 8 oktober** om 19.00 uur
Plaats: Pniëlkerk

Dit programma wordt georganiseerd i.s.m. de Missionaire werkgroep PGA - <https://www.youtube.com/watch?v=lZLhBWp29es>

Athos: monnikeneiland (voor vrouwen verboden!)

PGA

Een schiereiland bij Griekenland, al sinds de vroege middeleeuwen een monnikeneiland, verboden voor vrouwen. Alleen Maria is welkom. Ik vertel van mijn bezoek aan de orthodoxe kloosters en de kluisenaarshutjes, de iconen en de schitterende natuur. Met veel dia's! Bij deze lezing zijn vrouwen uiteraard wél welkom! Op beide data is er hetzelfde programma.

Spreker: ds. Siebe Hiemstra
Data: **maandag 9 oktober** van 20.00 - 22.00 uur in de achterzalen van De Bleek
donderdag 2 nov. van 20.00 - 22.00 uur-De Lichtkring, Beethovenlaan 10
Plaats:
Kosten: € 5,-
Opgave: noodzakelijk i.v.m. de beperkte ruimte totzondag@gmail.com of tel: 0546-840484

Gebroeders van Eyck - zingende engelen
detail uit het Lam Gods ± 1430

Gebroeders van Eyck - musicerende engelen
detail uit het Lam Gods ± 1430

In het najaarsprogramma van de remonstranten staat de hoop centraal. RGT

Kijk en luister naar pleitbezorgers van de hoop als Ernst Bloch, Jürgen Moltmann en Jan Terlouw. Tegelijk zijn er de kritische vragen van bijvoorbeeld Alan Watts, Hans Jonas en Friedrich Nietzsche. Misschien moeten wij de antwoorden zoeken bij een dichter zoals Vaclav Havel. Jan Terlouw – onze speciale gast op 12 november - pleit voor meer inbreng van jongeren. Romy Harink is zo'n jongere. Kom naar haar voordracht luisteren op 25 oktober. Zij vertelt een verhaal over een 'koffer met dromen'. Wat is de hoop zonder dromen?

De Hoop en de schilderijen van Chagall

De hoop is in het Christendom een van de kardinale deugden naast geloof en liefde.

Spreker: ds. Frans Wiersma

Datum: **woensdag 11 oktober** van 20.00 - 21.30 uur

Plaats: Remonstrantse Kerk, Woltersweg 11, Hengelo

Kosten: € 10,- Meer op: twente.remonstranten.nl

Kennismaken met de Karmel in Twente

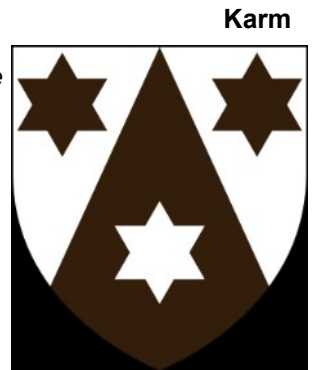
Wat is de Karmel? Wie en waar zijn de karmelieten in Twente anno 2017? Waar staan ze voor? Voor allen die graag meer willen weten over de Karmelfamilie in Twente en wat hen bezielt, is er een informatieochtend in het klooster in Zenderen.

Begeleiding: Frida Koopman, Remke van Marle en Herman Scholte-Albers.

Datum: **zaterdag 14 oktober** van 10.00 tot 12.00 uur

Plaats: Karmel Zenderen, Hertmerweg 46

Kosten: geen. Aanmelden gewenst.

De wereld van Luther en zijn liederen - Zang- en orgelmiddag PGA

Aan de hand van enkele liederen van Luther ontdekken we de invloed daarvan op de orgelmuziek. We zingen de liederen, er wordt informatie gegeven en er klinken werken uit de orgelliteratuur, waarbij de muziek van Johann Sebastian Bach zeker niet zal ontbreken.

Organist: Henk Kamphuis

Datum: **zondag 15 oktober** van 15.30 - 16.45 uur

Plaats: De Grote Kerk

Kosten: vrijwillige bijdrage bij de uitgang

Informatie: 06 208 00 209 of

predikant.grotekerk@pga-almelo.nl

Zie ook: - De wereld van Luther en zijn liederen met ds. Pieter Endedijk op 5 oktober

- De vesperdienst op 29 oktober -

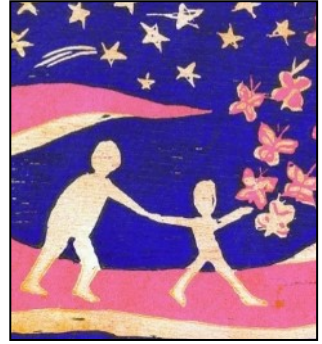
<http://www.pga-almelo.nl/dienstenrooster>

- Luther als man van de oecumene – met ds. Koos Sluiter op 7 november

Opvoeden: soms genieten we ervan, soms maakt het ons wanhopig. Wat willen we onze kinderen leren? Hoe speelt het geloof een rol? Elke avond bestaat deels uit informatie en achtergronden, deels uit gesprekken met ervaringsdeskundigen: andere ouders. Hoe doen zij het? Zo kun je in deze gesprekskring over (geloofs)opvoeding ideeën en inspiratie opdoen. Vier keer per jaar is er een avond.

Voor wie: ouders van kinderen in de basisschoolleeftijd
 Leiding: da. Monica Schwarz
 Data: **ma 16 oktober** van 20.00 - 22.00 uur
ma 27 november van 20.00 - 22.00 uur
 Paats: De Lichtkring, Beethovenlaan 10
 Kosten: vrijwillige bijdrage voor koffie en materiaal
 Meer info: www.debleekalmelo.nl
 Opgave: noodzakelijk i.v.m. de beperkte ruimte
hetkerkultje@gmail.com of tel: 0546-840484

De Hoop

RGT

Eten en praten met Cor Langen en Bärbel Dorbeck-Jung

Denken over de hoop aan de hand van Ernst Bloch en Jürgen Moltmann.

Drie woensdagen van 17.00 - 19.30 uur:

25 oktober: De dagdroom, hoop en utopie

8 november: Christelijke hoop

22 november: Hoop en utopie in de muziek

Plaats: Remonstrantse kerk, Woltersweg 11,
 Hengelo Kosten: € 5,-

I.v.m. organisatie opgave 3 dagen vooraf bij Boudewine Bonebakker - b.bonebakker@hetnet.nl
 Meer op: www.twente.remonstranten.nl

Zingen vanuit de ziel

Karm

Laat klinken de schoonheid van het lied en van de diepte van je ziel. Laat je meemen op de stroom van je adem, en die van de ander. Wie weet wordt je onvermoed geraakt, vernieuwd, verzacht, verwonderd, verstild. Alles kan meewerken: ons lichaam, de ruimte, herhalingen, het luisteren, etc.

De liederen zijn gekozen rond het thema ziel/bezieling, n.a.v de feesten van Allerzielen en Allerheiligen begin november. Iedereen die graag zingt is welkom.

Begeleiding: Anne-Marie ter Beke
 Datum: **donderdag 26 oktober**
 Tijd: van 15.00 -17.30 uur
 Plaats: Karmelklooster Zenderen, Hertmerweg 46
 Kosten: €10,-. Aanmelden noodzakelijk.

Mystiek voor dummies

een kennismaking met de binnenkant van geloven

PGA

In twee avonden kunt u kennismaken met en ruiken aan mystiek. Op het eerste gehoor voor velen vaag, zweverig en eng... Tegelijk met de overvloed aan aanbod op het gebied van meditatie, mindfulness en spiritualiteit iets waar wel een markt voor schijnt te zijn... Buiten de kerk - want inspeland op de behoefte aan beleving, aan ervaring dat er meer is tussen hemel en aarde. Maar ook binnen de kerk?!

We lezen op deze twee avonden een paar 'mystieke' teksten om op deze manier niet alleen het te hebben over, maar misschien iets te kunnen ervaren van de binnenkant van geloven: de omgang met de Eeuwige.

Begeleiding: ds Marco Montagne

Data: **donderdag 26 oktober en 16 november**

Tijd: van 20.00 tot 22.00 uur

Plaats: Pniëlkerk Kosten: geen

Opgave: via ds.montagne@gmail.com of 0546-341140

God, wat ben je veranderd

Karm

Het beeld dat we meegekregen hebben van 'God' is vaak behoorlijk veranderd of helemaal vervaagd. Aan de hand van het Boek 'God wat ben je veranderd' verkennen we wat deze veranderingen voor onszelf en ons geestelijk leven betekenen.

Begeleiding: Irma Jurgens en Frida Koopman

Data: **donderdag 26 okt., 9 en 23 nov., 14 dec.**

Tijd: van 19.45 - 21.30 uur

Plaats: Karmel Almelo Kosten: € 20,-

Bleekkuier Herfst

PGA

Vanuit De Lichtkring is er elk seizoen een meditatieve wandeling. Dit is een wandeling met een bezinnend karakter van ongeveer 5 kilometer achter huize Bellinckhof en door het Beeklustpark. De wandeling is opgedeeld in de drieslag: stilte – bezinning – verbinding. We beginnen de ochtend met een stilteviering en besluiten met een gezamenlijke lunch met soep en eigen meegebracht brood. Wandelschoenen meenemen.

Leiding: da. Monica Schwarz

Datum: **zaterdag 28 oktober** van 10.00-13.30 uur

Plaats: De Lichtkring, Beethovenlaan 10

Kosten: € 5,- inclusief soep (zelf brood meenemen)

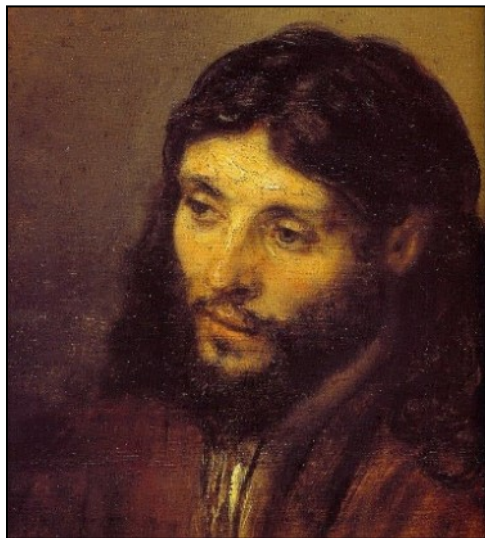
Meer info: veelstelliglicht.nl/bleek-kuier/

Opgave: noodzakelijk i.v.m. de beperkte ruimte
veelstelliglicht@gmail.com of
 tel: 0546-840484

Reformatie en beeldenstorm lijken onlosmakelijk samen te horen. Toch is dat maar het halve verhaal. Protestanten ontwikkelen een eigen beeldtaal. Luther en zijn medestanders zagen al snel dat beelden voor de zaak van de reformatie van belang waren. Dat waren niet alleen afbeeldingen in vlugschriften maar ook schilderijen en met name in Lutherse landen indrukwekkende altaarstukken.

Een verhaal apart zijn de schilderijen van bijna lege kerkinterieurs. In tekeningen, etsen en schilderijen vertelt Rembrandt op een geniale en persoonlijke manier het geloofsverhaal. In kerkgebouwen komt de kunst terug in ambachtelijke kunstnijverheid. Het verhaal en de moraal van het protestantisme vinden vervolgens hun weg naar de huizen van welgestelde gelovigen.

Zie ook **De wereld van Luther en zijn liederen** op pagina 12 en 16 van deze brochure.

Beeldenstorm en lege kerken verbeeld

PGA

Voor het christelijk geloof zijn beelden even onmisbaar als omstreden. Vanaf het begin kent het christelijk geloof beelden en tegelijk is er ook steeds verzet. Dat zie je vooral als er een beeldenstorm uitbreekt. In het jaar 1566 raast zo'n storm over de Lage Landen, nadat 50 jaar eerder uitgerekend in Wittenberg een beeldenstorm woedde.

Tijdens de Franse Revolutie moeten beelden het opnieuw ontgelden, dan in naam van de Rede. In de kunst van de Gouden Eeuw en ook daarna worden kerken zonder beelden zelf tot beeld van geloof. Je kunt er de eerste sporen in zien van abstracte kunst die zich concentreert op maten, verhoudingen en de werking van licht en kleur.

Inleider: ds. K. Sluiter

Datum: **dinsdag 31 oktober**,
Hervormingsdag

Tijd: 20.00 uur

Plaats: Pniëlkerk Toegang: € 4,-

*De kunst- en cultuurwetenschapper **Aldwin Kroeze** belicht het ontstaan, haar op- en neergang van deze stijlperiode: Moderne kunst voor de massa. Moderniteit krijgt een plek in stad én huiskamer. Hij zal een verbinding leggen met de Art Déco stijlen in het gebouw van de Bleek, die dit jaar haar 90-jarig bestaan viert.*

Datum: **zaterdag 4 november** Aanvang 16.30 uur
Toegang is € 10,00 resp. € 7,50.
Zie de algemene informatie op blz. 3

Luther als man van de oecumene

RvKA

Bij het gedenken en vieren van 500 jaar Reformatie staat Maarten Luther in het middelpunt. Zijn optreden heeft er toe bijgedragen dat er naast de katholieke kerk nu ook protestantse kerken zijn. Toch was dat niet zijn bedoeling; hij wilde de kerk anders maar hij wilde geen andere kerken. Na eeuwen van verwijdering zijn kerken weer toenadering gaan zoeken.

Een belangrijke vraag is welke rol Luther daarbij speelt; zijn nadruk op de rechtvaardiging door het geloof is een belangrijk thema geworden in de oecumenische dialoog. Net zo belangrijk zijn de ontwikkelingen die door het Tweede Vaticaans Concilie in gang zijn gezet: onderwerpen als de omgang met de Bijbel, het invoeren van de volkstaal en de visie op de kerk als Gods volk onderweg hebben de katholieke kerk bewegelijker gemaakt. Er is alle reden om leergeschillen en breekpunten opnieuw tegen het licht te houden. En Luther kan daarbij helpen.

Inleider: ds. Koos Sluiter
Datum: **dinsdag 7 november**
(Sint Willibrord, patroon van de oecumene)
Tijd: 20.00 uur Plaats: Pniëlkerk Kosten € 4,-

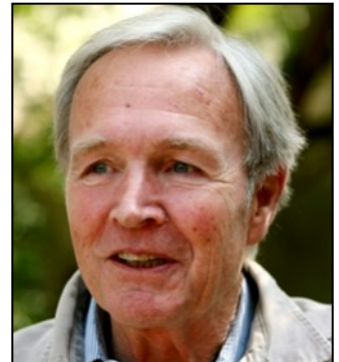

Hoop en Vertrouwen

RGT

Eerste Twentse Beraadsgang met Jan Terlouw

Datum: **zondag 12 november**
van 13.00-17.00 uur
13.30-14.15: Lezing Jan Terlouw
over hoop en vertrouwen
14.15-15.00: Discussie
15.00-15.15: Pauze
15.15-16.45: Workshops met verschillende activiteiten
16.45-17.00: Afsluiting
Plaats: Remonstrantse Kerk
Woltersweg 11, Hengelo
Kosten: € 10,-
Meer op: twente.remonstranten.nl

De Protestanten en hun beelden. Rembrandt's eigen geloofsverhaal

PGA

Rembrandt neemt een eigen plaats in als het gaat over Protestanten en hun beelden. Zelf hoorde hij bij geen enkele kerk maar de Bijbel was voor hem een onuitputtelijke inspiratiebron. Hij onderscheidt zich als een oplettende lezer; in zijn eigenzinnige benadering kiest hij onverwachte invalshoeken en momentopnamen. In zijn tekeningen en etsen lopen figuren uit het Oude en Nieuwe Testament vanzelfsprekend over naar de alledaagse Amsterdamse realiteit van Rembrandt. Daardoor komen de verhalen van de Bijbel ineens overrompelend dichtbij.

De aartsvaders, Jozef, David en de apostelen rondom Jezus zijn mensen zoals wij. De verhevenheid van Jezus komt nog het duidelijkst naar voren in sommige etsen en in de schilderijen, die vaak als werken in opdracht werden gemaakt. Rembrandt neemt afscheid van een aparte religieuze bovenwereld en het lijkt denkbaar dat de 'ontmythologisering van het christelijk geloof' bij hem begint.

Inleider: ds. K. Sluiter

Datum: **dinsdag 14 november** om 20.00 uur

Plaats: Pniëlkerk Toegang: € 4,-

Moderne Devotie - bron van spirituele vernieuwing

RvKA

Aan het einde van de 14 e eeuw ontstond er in de katholieke kerk een beweging die streefde naar spirituele vernieuwing van het christelijke leven en hervormingen binnen kerk en samenleving. Grondlegger van de beweging is Geert Grote (1340-1384). Thomas à Kempis (1380-1471) schreef zijn beroemde boek over de navolging van Christus.

Het gedachtegoed van de beweging was een bron van inspiratie voor Erasmus en in later tijd o.a. voor Dietrich Bonhoeffer en Dag Hammarskjöld.

Wat is de betekenis voor onze eigen spiritualiteit vandaag?

Sprekers: Wim Kuiper en ds. Harry Mondeel

Datum: **donderdag 16 november** om 19.30 uur

Plaats: De Schouw

Kosten: € 4,- inclusief koffie/thee

Aansluitend op deze lezing verzorgt ds. Koos Sluiter op dinsdag 21 november in de Pniël een avond over "De Moderne Devotie in beeld".

Tweedehands speelgoed- en boekenmarkt met randprogramma in het kader van de internationale Dag van de Rechten van het Kind. De opbrengst van de markt gaat naar de Stichting Matamba en wordt besteed aan de zorg voor weeskinderen. Naast de verkoop van boeken en speelgoed is er een aantrekkelijk programma voor kinderen en volwassenen.

Aanbod: *Er worden tweedehands (kinder) boeken verkocht. De boeken zijn in goede staat. Ook het speelgoed dat aangeboden wordt is compleet, heel en schoon.*

Randgebeuren: *Er is een feestelijk programma met workshops en er is een hapje en drankje. Kortom het wordt een gezellige middag voor het hele gezin.*

Datum: **zondag 19 november** van 14.00-18.00 uur

Plaats: Plaats van Samenkomst van Het Apostolisch Genootschap, aan de Reeststraat te Almelo

Moderne Devotie in beeld

RvKA

Deze presentatie is een vervolg op de lezing 'Moderne Devotie - bron van spirituele vernieuwing' (zie bij 16 november). De Moderne Devotie heeft in spirituele teksten maar ook in de kunst zijn sporen nagelaten. Mensen moeten leren zoeken naar wegen om zich de weg van Christus voor te stellen en beelden zijn daarbij heel waardevol. Die beelden mogen best indringend zijn. Voorbeelden waren enkele jaren geleden te zien op de expositie "Zwolle in het licht van de Moderne Devotie". In de presentatie komen een aantal thema's aan de orde die toen van belang waren. Maar ook in deze tijd laten kunstenaars zien dat diezelfde thema's hen raken. Dat levert even boeiende als verwarrende confrontaties op.

Inleider: ds. Koos Sluiter

Datum: **dinsdag 21 november** om 20.00 uur

Plaats: Pnielkerk Toegang: € 4,-

Gedenkkaars maken

PGA

In de maand november gedenken velen hun geliefde gestorvenen. Bij veel gedachtenisrituelen spelen kaarsen een rol als teken van verbondenheid en hoop. Wij maken op deze morgen een eigen gedachteniskaars. Met versierwas maken we van een stompkaars (25 cm hoog, 8 cm dik) een persoonlijke kaars om een geliefde te gedenken. Voor alle materialen wordt gezorgd. We beginnen met een stilteviering en besluiten met een gezamenlijke maaltijd met soep en eigen meegebracht brood.

Leiding: da. Monica Schwarz

Verder op volgende blz. →

Gedenkkaars maken - vervolg

Data: **zaterdag 25 november** van 10.00 - 13.30 uur
 Plaats: De Lichtkring, Beethovenlaan 10
 Kosten: € 15,- inclusief alle materiaal met soep en eigen meegebracht brood.
 Meer info: veelstemmiglicht.nl/gedenkkaars-maken/
 Opgave: noodzakelijk i.v.m. de beperkte ruimte
veelstemmiglicht@gmail.com of tel: 0546-840484

De Protestanten en hun beelden.

Ambachtelijke kunst in protestantse kerken

PGA

Na de beeldenstorm bleven de protestantse kerken niet lang leeg. In veel Lutherse kerken bleven altaarstukken staan en werden nieuwe toegevoegd. Kansels werden met rijk houtsnijwerk versierd; orgelfronten werden beschilderd en doophekken kregen symbolische voorstellingen. Liturgische voorwerpen werden kunstig gedecoreerd. Hekwerk werd met kunstig snijwerk verfraaid. Er kwamen tekstborden met de 10 geboden, de geloofsbelijdenis en het Onze Vader.

Later kwamen er rouwborden met familiewapens. In andere kerken zijn grafmonumenten en praalgraven te vinden. In de 17^e eeuw komen gebrandschilderde glazen terug. Doel is om de kerkgangers te brengen tot een beter verstaan van de heilige Schrift of ze op te roepen tot een deugzaam en godvruchtig leven.

Inleider: ds. K. Sluiter
 Datum: **dinsdag 28 november** om 20.00 uur
 Plaats: Pniëlkerk
 Toegang: € 4,-

Film en spiritualiteit

Karm

In een kleine groep kijken we naar een film met artistieke en spirituele diepgang. Daarna gaan we met elkaar in gesprek om zo onze eigen geloofsbeving en religieuze ervaring te verdiepen. Het gaat om films die ons kunnen raken en aan het denken zetten. 'Coming Home' – is een film over een echtpaar dat, ondanks de meest vreselijke gebeurtenissen die het meemaakt, toch veerkracht en weerbaarheid kan tonen. Zij zijn 'twee zielen gloeiend aangesmeed in lief en leed'.

Begeleiding: Gerard Westendorp
 Datum: **woensdag 29 november** van 14.30 - 17.30 uur
 Plaats: Karmel Zenderen, Hertmerweg 46
 Kosten: € 5,- Aanmelden noodzakelijk

Concert met liederen in kerstsfeer

ApG

Een concert met liederen in kerstsfeer.

Uitvoerenden zijn:

het Almelo's Mannenkoor o.l.v. Nick Moritz,
het Overijssels Russisch Vrouwenkoor Radujsja en
het koor van de gemeenschap Almelo van het Aposto-
lisch Genootschap.

De toegang is vrij en iedereen is van harte welkom.

Datum: **zondag 10 december**

Tijd: van 15.00-17.00 uur

Inloop vanaf 14.30 uur met koffie en thee.

Nick Moritz

De Protestanten en hun beelden. Kunst aan huis bij Protestantse burgers PGA

In protestantse kerken komt het Woord van de Schrift voor alles. Religieuze kunst verhuist naar de woonhuizen van welgestelden. Het gezin geldt als kerkje in de kerk. Het huis is een gewijde ruimte en de kunst is gewijde kunst. Dat betreft allereerst schilderijen met religieuze, Bijbelse voorstellingen. De genre-kunst geeft van alles wat deugt en niet deugt leerzame voorbeelden. Naast schilderijen zijn gebruiks- en siervoorwerpen dragers van kunst. De religieuze kunst verhuist en 'verhuiselijk', ook in de vorm van volkskunst.

Inleider: ds. K. Sluiter

Datum: **dinsdag 12 december** om 20.00 uur

Plaats: Pniëlkerk

Toegang: € 4,-

Als dementie met ons gaat

Karm

De ziekte dementie knabbelt aan onze zekerheden. Onze vanzelfsprekende relatie met de ander gaat wankelen, veranderen; of toch ook weer niet? Niet alleen de mens met de ziekte dementie, maar ieder die zijn of haar naaste wil zijn zal telkens opnieuw moeten of mogen veranderen. Hoe kijk ik naar de mens met de ziekte dementie? In een meditatieve sfeer, met teksten en ervaringen worden we uitgenodigd onszelf en de ander vrij en nieuw te gaan zien en te leren van elkaar als gidsen op onze levensweg.

Begeleiding: Paula Tielemans

Datum: **woensdag 13 dec.** van 19.45 – 21.30 uur

Plaats: Karmel Zenderen, Hertmerweg 46

Kosten: € 5,-

Aanmelden noodzakelijk.

**OOK
DEMENTIE
DOET PIJN**
OVER DE GLIJDENDE
SCHAAL VAN
VERGEETACHTIGHEID,
NAAR MCI EN
DEMENTIE

Andrea Mantegna
Maria met slapend kind ± 1465

Kerststallen expositie**PGA**

In de kersttijd vertelt een kerststal het verhaal van de geboorte van Jezus. In De Lichtkring is een kleine expositie van verschillende kerststallen uit verschillende werelddelen. Bovendien is er is koffie/thee met Zwitsers kerstgebak.

Datum: **vrijdag 22 en zaterdag 23 december**

Welkom tussen 13.00 - 16.00 uur

Plaats: De Lichtkring, Beethovenlaan 10

Kosten: 2,- euro Opgave niet nodig.

Nu zijt wellekome .....**VVG**

Deze middag bent u meer dan welkom in de achterzalen. Naast contact is er gelegenheid creatief bezig te zijn, een spel te spelen of naar een film te kijken. Kijk voor het exacte programma op de website: www.debleekalmelo.nl

Datum: **dinsdag 26 december** van 14.00 – 17.00 uur.

Voor de hapjes en drankjes vragen wij een bijdrage van

€ 3,50 p.p. Zie ook de algemene informatie op blz. 3

Kerstkuieren voor Tanzania - Rond 'n Pook**ApG**

Op Tweede Kerstdag is er weer een wandeling in kerstfeer in de omgeving van het Kanaal Almelo-Nordhorn te Albergen/Almelo.

Startplaats: Vlinderpunt bij 't Vossenvveen.

Postweg 3 7665 SW Albergen

Inschrijving: vanaf 13.00 uur

einde wandeling uiterlijk 17.00 uur

Deelname: gratis, er is gelegenheid tot het geven van een vrije gift voor het weeskinderenproject van de Stichting Matamba.

Overzicht activiteiten**september**

za	02	Over het leven van Charlotte Salomon	blz	04
wo	06	Leesgroep Nieuwe Katechismus	blz	04
za	09	Elia in de kerk van Zenderen	blz	04
di	12	Hebreeuws leren lezen	start	blz 05
di	12	Meditatiegroep	start	blz 05
wo	13	Wonderverhalen	start	blz 05
wo	13	Spirituele autobiografie.	start	blz 06
do	14	Bijbellezen met het oog op zondag	start	blz 06
zo	17	Walk of Peace &		blz 06
zo	17	Tentoonstelling Muhanad Farzat		blz 07
ma	18	Icoon schilderen	start	blz 07
di	19	Lectio Divina: Rond de Schrift	start	blz 07
do	21	Meditatief mandala tekenen - en do 19 okt.		blz 08

Overzicht activiteiten

september

do	21	Ontmoetingen met Syriërs		blz	08
do	21	Leesgroep Speling	start	blz	08
do	21	Alpha Cursus	start	blz	09
za	23	Meditatief wandelen - en za 21 okt.		blz	09
za	23	Meditatief schilderen rond het Zonnelied		blz	09
za	30	Van macht ontdaan		blz	10
za	30	De weg gaan met het labyrint		blz	10

oktober

wo	04	Zoeken naar God	start	blz	10
wo	04	Vloeibare tijden - boekbespreking	start	blz	11
do	05	Psalmen	start	blz	11
do	05	Aardse meditatie - en do 7 dec.		blz	12
do	05	De wereld van Luther en zijn liederen		blz	12
za	07	Franciscus van Assisi		blz	13
zo	08	Ik ben		blz	13
ma	09	Athos: monnikeneiland - en do 2 nov.		blz	13
wo	11	De Hoop en de schilderijen van Chagall		blz	16
za	14	Kennismaken met de Karmel in Twente		blz	16
zo	15	Zang- en orgelmiddag - Luther en zijn liederen		blz	16
ma	16	Zin in opvoeding – en ma 27 nov.		blz	17
wo	25	De hoop - en wo 8 nov. - wo 22 nov.		blz	17
do	26	Zingen vanuit de ziel		blz	17
do	26	Mystiek voor dummy's - en do 16 nov.		blz	18
do	26	God, wat ben je veranderd	start	blz	18
za	28	Beekkuier Herfst		blz	18
di	31	Beeldenstorm en lege kerken verbeeld		blz	19

november

za	04	Art Déco		blz	20
di	07	Luther als man van de oecumene		blz	20
zo	12	Eerste Twentse Beraadingsdag met Jan Terlouw		blz	20
di	14	Rembrandt vertelt zijn eigen geloofsverhaal		blz	21
do	16	Moderne Devotie - bron van spirituele vernieuwing		blz	21
zo	19	Internationale dag van de Rechten van het Kind		blz	22
di	21	Moderne Devotie in beeld		blz	22
za	25	Gedenkkaars maken		blz	22
di	28	Ambachtelijke kunst in protestantse kerken		blz	23
wo	29	Film en spiritualiteit		blz	23

december

zo	10	Concert met liederen in kerstfeer		blz	24
di	12	Kunst aan huis bij Protestantse burgers		blz	24
wo	13	Als dementie met ons gaat		blz	24
vr	22	Kerststallen expositie		blz	26
di	26	Nu zijt welkome		blz	26
di	26	Kerstkuieren voor Tanzania - Rond 'n Pook		blz	26

Concertagenda

Orgel op zaterdag in de Doopsgezinde Kerk, Grotestraat 57, Almelo

Op de eerste zaterdag van de maand wordt het gerestaureerde Heilmann-Courtain-orgel bespeeld. De bespelingen worden uitgevoerd door gevestigde organisten, maar ook aankomende organisten wordt alle ruimte geboden ervaring op te doen. (zie ook de website van de DGA <http://www.dgtwente.doopsgezind.nl/>)

za	02-09	Dick Sanderman	Rijssen
za	07-10	Henk Linker	Almelo
		(facultatief Valeria Boermistrova)	
za	04-11	Ingeborg van Dokkum-Prins	Ugchelen.
za	25-11	uitvoering Rijssense Muziekschool	
		o.l.v. Dick Sanderman →	
- Aanvang: **14.00 uur** precies - alle concerten.
 Duur: ca. drie kwartier. Vrijwillige bijdrage bij de uitgang.

Concerten in de Grote Kerk

zo	24-09	Wandelconcert Doopsgezinde Kerk - Grote Kerk Gijs van Schoonhoven orgel → Frans van Schoonhoven viool en barokviool
		Aanvang: 15.30 uur
zo	12-11	Vocaal Ensemble Exicon - 'Baltische Zielen' m.m.v. Līga Vilmane orgel
		Aanvang: 15.30 uur
zo	24-12	Roden Girl Choristers o.l.v. Sonja de Vries
		Aanvang: 15.00 uur !

De toegang is vrij met een vrijwillige bijdrage bij de uitgang.
 Henk Kamphuis - h-kamphuis@scarlet.nl - 0546 863512

“Muziek en sfeer” in de St.- Georgiusbasiliek

De uitvoerenden zijn mezzosopraan Valeria Boermistrova en organist Henk Linker. Alle drie de orgels, dus het transeptorgel, het kistorgel en het hoofdorgel, zullen zo veel mogelijk worden bespeeld, om zodoende een mooie afwisseling te verkrijgen.

zo	10 september
zo	22 oktober
zo	19 november

De aanvangstijd is steeds om **15.30 uur**.

De toegang is vrij met een vrijwillige bijdrage aan de uitgang.

Meer informatie:

<http://www.orgel-mezzo.nl/>

